

Б. Окупационни разноси

Конвенцията за Солунското примирие никъде не предвижда, че България цѣла или опредѣлена частъ отъ нея, до сключването и влизането въ сила на окончателния миренъ договоръ, или порано, или по-късно ще бѣде третирана като окупирана територия, какъвто е напр. случая съ конвенцията за германското примирие и Версайлския миренъ договоръ, по отношение на германската територия на западъ отъ рѣката „Рейнъ“. Въ конвенцията се говори за заемане само на „известно число стратегически пунктове“, чиято „окупация ще бѣде времена“ и „нѣма да даде поводъ нито на принуждение, нито на произволни реквизиции“. За София е казано изрично, че „безъ особени обстоятелства София не ще бѣде окупирана“.

Конвенцията за Солунското примирие, третира България по-скоро като страна на благосклоненъ неутралитетъ, която ще улеснява евентуалното преминаване на съюзенитѣ войски презъ нейната територия, което ще бѣде предметъ на една специална конвенция между българското правителство и главното командване на източната армия.

Освенъ това презъ време на преминаване съюзенитѣ войски презъ България, или престояването имъ на българска територия, не сж били предизвикани или създадени положения, които да сж дали поводъ на обща или частична окупация, или да сж имали характеръ на такава. Единственъ е случая съ частичната и временна окупация само на гр. Варна. Идва-нето следъ примирието на съюзенитѣ войски (френски, английски и италиански) въ България, тѣхното временно престояване у насъ, или преминаването имъ презъ наша територия, бѣ всячески улеснено. Българското правителство, изпълнявайки строго и добровосъвестно конвенцията за Солунското примирие, указа всички възможни съдействия на командването на съюзенитѣ войски въ България за настаняването, прехраната и движението на тия войски. Па и обекта на съюзенитѣ войски не бѣше да запазятъ реда и държатъ въ респектъ България, защото реда въ страната сжществуваше и защото България искрено и безвъзвратно бѣ турила край на войната; тѣхниятъ обектъ бѣше да завършатъ войната съ окончателна по-

беда, за което необходимо бѣше преминаването имъ презъ България и временното престояване на нейна територия.

Чл. 133 на Ньойския договоръ тоже говори за „окупирани територии отъ България“, но не и за обща окупация на България, нито пъкъ опредѣля ефек- тива на окупационнитѣ войски.

Въз основа на това фактическо положение на нѣщата, Българското правителство води дългъ споръ съ Междусъюзнишката комисия за репарациитѣ въ София, която, въ вреда на България и погрешно тълкуване чл. 133 на Ньойския договоръ, като смѣташе че България е длъжна да заплати разходите на всички съюзни войски, които сж били въ България отъ примирието до влизането въ сила на Ньойския договоръ. Тя пресмѣтна общата сума на тия „окупационни разноси“ на крѣгло 150,000,000 зл. франка, и то извънъ из- разходванитѣ отъ Българската държава 65,637.000 зл. франка по издръжка и превозъ на съюзенитѣ войски, отъ до- хаждането имъ въ България до влиза- нето въ сила на Ньойския договоръ.

Междусъюзнишката комисия за репа- рациитѣ отхвърли твърде основателното предложение на Българското правител- ство, да се установи предварително кои части отъ българската територия сж били окупирани и какви разходи е при- чинила тая окупация. Тя само намали значително своитѣ претенции и наложи едно форфетерно уреждане на въпроса, свърхъ направенитѣ отъ България раз- ходи по издръжката и превоза на съю- зенитѣ войски въ България.

Съ протоколъ отъ 28 мартъ 1924 г., подписанъ отъ Комисаря на Българ- ското правителство при Междусъюз- нишката комисия въ България и отъ Междусъюзнишката комисия, одобренъ отъ Народното събрание на 9 Май 1924 г., България се задължи да заплати за оку- пационни разноси 25,000,000 зл. франка. въ срокъ отъ 10 години, съ 5% годишна лихва.

Като гаранция за редовното изплащане на окупационнитѣ разноси се заложиха митнишкитѣ доходи, които съ царски указъ № 10 отъ 16 мартъ 1923 г. слу- жатъ за гаранция за изплащаното и на репарациитѣ.

Планътъ по който става изплащането на окупационнитѣ разноси е следния: